تب دنگیتب دنگی (Dengue Fever) یک بیماری ویروسی است که از طریق گزش پشه‌های آلوده به ویروس دنگی (پشه‌های آئدس) به انسان منتقل می‌شود. بیماری تب دنگی توسط چهار نوع ویروس دنگی ایجاد می‌شود و ابتلا به یکی از آن‌ها لزوماً فرد را در برابر بقیه ایمن نمی‌کند. پشه‌های آئدس معمولا در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری زندگی می‌کنند و در طول روز فعال هستند. نبود پشه ناقل یعنی قطع زنجیره انتقال. بنابراین پیشگیری فردی از نیش و کنترل پشه‌ها مهم‌ترین سپر ما هستند.

علائم تب دنگی چیست؟تب دنگی معمولاً ناگهانی آغاز می‌شود. تب بالا، سردرد شدید به‌ویژه پشت چشم‌ها، درد عضلات و مفاصل و خستگی کوبنده بخشی از علائم هستند. خیلی از بیماران درد استخوان‌شکنی را تجربه می‌کنند که واقعاً آزاردهنده است. تهوع، بی‌اشتهایی و بثورات پوستی هم می‌تواند اضافه شود. بیماری سه فاز دارد: فاز تب‌دار، فاز بحرانی و فاز نقاهت. حوالی پایان فاز تب‌دار ممکن است علائم هشدار ظاهر شود؛ یعنی همان زمانی که نیاز به پایش دقیق مایعات و مراجعه پزشکی بیشتر است. در بزرگسالان و کودکان الگو مشابه است، اما کودکان بیشتر دچار علائم گوارشی و کم‌آبی می‌شوند. البته بسیاری از افراد ممکن است علامتی نداشته باشند. برخی علائم آن مشابه بیماری‌های دیگر مانندآنفولانزا است.

علائم تب دنگی چه مدت بعد از گزش نمایان می شود؟معمولاً ۴ تا ۷ روز بعد از گزش پشه آئدس آلوده علائم شروع می‌شود. البته گاهی دامنه ۳ تا ۱۰ روز هم دیده می‌شود. شروع تب و بدن‌درد بعد از سفر یا اقامت در مناطق درگیر، زنگ خطر است و باید بررسی شود. برای بررسی نشانه‌های تب دنگی باید با مشاهده اولین علائم به پزشک مراجعه کنید.

روش تشخیص تب دنگی: تشخیص این بیماری از روی علائم می‌تواند کمی دشوار باشد. زیرا علائم اولیه آن شبیه به آنفولانزا بوده و ممکن است نشانه‌هایی شبیه به بیماری مالاریا یا حصبه هم داشته باشد. به همین دلیل ابتدا پزشک در مورد سابقه پزشکی و سفر شما سوال می‌کند. سفرهای خود را با جزئیات شرح دهید و تمام مناطقی که به آنجا سفر کرده‌اید، ذکر کنید. احتمالا پزشک از شما نمونه خون می‌گیرد تا در آزمایشگاه ابتلا به عفونت یکی از انواع ویروس دنگی تشخیص داده شود. در هفته اول بیماری، آزمایش آنتی‌ژن یا PCR بهترین راه اثبات وجود ویروس

است. از روز پنجم به بعد، سرولوژی IgM/IgG کمک می‌کند و افزایش تیترها تشخیص را تقویت می‌کند. شمارش خون معمولا کاهش پلاکت و بالارفتن هماتوکریت را نشان می‌دهد که نشانه نشت پلاسما در فاز بحرانی است؛ آنزیم‌های کبدی هم ممکن است افزایش یابند.

روش های درمان تب دنگی چیست؟ متاسفانه در حال حاضر درمانی برای تب دنگی وجود ندارد. داروها و روش‌های خانگی تنها برای تسکین درد تجویز می‌شوند. معمولا پزشک برای کنترل درد استامینوفن را تجویز می‌کند. داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی مانند ایبوپروفن و آسپرین در این شرایط مناسب نیست. زیرا این داروها خطر خونریزی را افزایش می‌دهند.اگر شخص به تب دنگی شدید مبتلا شده باشد، حتما باید در بیمارستان بستری شود. در بیمارستان علاوه بر تجویز داروهای مسکن، مایعات و الکترولیت داخل وریدی تجویز می‌شود. فشار خون باید مدام چک شود و در صورت نیاز انتقال خون برای جایگزینی خون از دست رفته انجام شود.

عوارض تب دنگی:اگر تب دنگی از نوع شدید باشد، ممکن است عوارضی مانند خونریزی داخلی و آسیب به اندام‌ها ایجاد کند. همچنین افت شدید فشار خون خطرناک بوده و ممکن است باعث شوک و حتی مرگ شود. در صورتی که زن باردار به این بیماری دچار شود، امکان انتقال آن به

جنین وجود دارد. این ویروس در هنگام زایمان به نوزاد منتقل می‌شود. همچنین ممکن است باعث زایمان زودرس، تولد نوزاد با وزن کم یا دیگر مشکلات در نوزاد شود.

به صورت کلی عوارض تب دنگی به شرح زیر است:

- دنگی شدید با نشت پلاسما، افت فشار و شوک
- خون‌ریزی مخاطی یا پوستی، پتشی یا کبودی آسان
- اختلال عملکرد کبدی و افزایش آنزیم‌ها
- عفونت قلبی، درگیری عصبی، اسیدوز یا نارسایی اندام در موارد شدید
- خطر بالاتر در عفونت مجدد با سروتیپ دیگر و در گروه‌های آسیب‌پذیر

آیا تب دنگی کشنده است؟ در اکثریت موارد تب دنگی کشنده نیست اما تب دنگی شدید بدون مراقبت به‌موقع می‌تواند کشنده باشد. خبر خوب این است که با شناخت علائم هشدار، هیدراتاسیون درست و دسترسی سریع به مراقبت، مرگ‌ومیر به‌طور چشمگیری پایین می‌آید. پرهیز از داروهای خون‌ریزی‌زا مثل ایبوپروفن و آسپیرین، و استفاده صحیح از استامینوفن برای کنترل تب، بخش مهمی از مدیریت ایمن است.

پیشگیری از تب دنگی: محققان در حال تحقیق و بررسی روی واکسن تب دنگی هستند. در حال حاضر بهترین راه برای جلوگیری از تب دنگی اجتناب از گزیده شدن توسط

پشه و انجام اقداماتی برای از بین بردن این پشه‌ها است.

اقدامات زیر می‌تواند به پیشگیری از تب دنگی کمک کند:

- ✓ از مواد دافع پشه استفاده کنید. مثل پرمترین
- ✓ جمع‌آوری آب‌های راکد کوچک از زیرگلدانی، سطل، بطری، لاستیک و ناودان
- ✓ پوشاندن محکم مخازن آب و تمیزکردن منظم حیاط
- ✓ استفاده از پشه‌بند، توری برای در و پنجره
- ✓ پوشش آستین‌بلند روشن در ساعات اوج نیش‌زنی صبح و عصر
- ✓ همکاری با برنامه‌های شهری برای ردیابی و کنترل ناقل و سم‌پاشی هدفمند.

تب دنگی

کد طرح: 403000260

بررسی میزان آگاهی و نگرش کارکنان بیمارستان امیرالمؤمنین علی (ع) شهرستان زابل نسبت به بیماری تب آربوویروسی تب دانگ در سال 1404

اساتید راهنما: دکتر حسین پورمعصومی و دکتر حلیمه عالی

1405